

Paimion säästöohjelma ei edennyt vielä kaupunginvaltuustoon

Isoja säästöjä erikoissairaanhoidosta ja Tillintieltä

PAIMIO

Maria Kesti

Paimion päättävissä elimissä muotoillaan parhaillaan säästöohjelmaa vuosille 2015–2017. Tavoitteena on kääntää kaupungin 2,8 miljoonan euron alijäämä plussan puolelle.

Isoja säästöjä aiotaan saada muun muassa Tillintien vammaisryöstökästä. Laitosta laajennetaan ja sen ostopalveluita vähennetään niin, että säästöä kertyisi peräti 150 000 euron verran vuodessa.

Psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaaminen koulutoimeen ja muiden ennalta ehkäisevien toimien uskotaan tuovan vuosittain jopa 200 000 euron säästöt. Näkyvimmin kaupungin kukkaroa hyödyttää se, että lapsia voidaan sairaanhoitajan vuoksi kotiuttaa laitoksista.

Kotisairaallalla aiotaan siirtää erikoissairaanhoidon kotiin ja säästää 63 000 euroa vuosittain. Kaupungin ja kansanterveyskuntayhtymän henkilöstön osittainen yhdistäminen tuo vuosisäästöä 46 000 euroa sekä muita synergiaetuja.

Lukiossa aiotaan säästää 70 000 euroa vuodessa vähentämällä kurssivalikoimaa.

Työoloja parannetaan

Kaupunki aikoo tuttuun tapaan hyödyntää myös eläköitymisiä. Sosiaalitoimen eläköitymistä vuoksi säästetään 25 000 euroa, ja talkoovapailta tavoitellaan vuosittaista 50 000 euron menoleikkuria. Paimion vapaa-aikatoimen johtajan ja Paimion opiston rehtorin Marja Astola-Turpeisen eläköityessä vapaa-aikajohtajan virka lopetetaan ja uudelle rehtorille on tulossa opetusvelvollisuutta (säästö 15 000 euroa vuodessa).

Säästöohjelma noudattaa juustohöylä-mallia, jossa leikataan pieniä rahoja sieltä ja täältä pois. Säästöohjelmaa tarkennetaan kesän aikana.

Koulupalveluissa aiotaan hoitaa osa TVT-, erityisopetus- ja resurssiopettaja-menoista hankerahoituksella.

Työttömistä kunnille on tulossa yhä enemmän vastuuta. Menojen kasvuksi on arvioitu 100 000 euroa, mutta Apilan henkilöstöresurssia lisäämällä lisäkustannukset toden-

näköisesti puolittuvat. Kaupungin työntekijöiden työhyvinvointia aiotaan lisätä ja työssä jatkamista tukea. Sairaslomapäiviä pyritään vähentämään parantamalla työoloja yksiköissä, joissa on runsaasti poissaoloja.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta yhdistetään koulutuslautakunnaksi uuden valtuuston aloittaessa työskentelyn (säästö 10 000 euroa vuodessa).

Pohditaan ryhmissä

Kaupunginhallituksen piti hyväksyä talouden sopeutusoh-

jelma ja lähettää se suoraan valtuuston puntaroitavaksi. Hallitus kuitenkin päätyi siihen, että säästöjä olisi syytä puida ensin valtuustoryhmissä ja tuoda sen jälkeen vielä uudestaan hallituksen käsiteltäväksi.

Säästöohjelmaanhan eivät monet valtuutetut ole vielä päässeet tutustumaan. Tarkoitus myös on, että ennen seuraavaa hallituksen kokousta katsottaisiin, onko ryhmillä jossakin asiassa esimerkiksi tietotarpeita, kertoo kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jarkko Kallio.

Maksaako kaupunki itse itselleen korkoja?

Säästöohjelmasta käy ilmi myös se, mistä Paimio aikoo saada lisää varoja.

Kertaluonteisia tuloja on tulossa tonttikaupoista ja kaavoitusmaksuista. Pysyviä tuloja hankitaan korottamalla Paimion Lämpökeskuksen osinko kolmetasadasta eurosta 350:een euroon per osake (+ 65 000 euroa / vuosi).

Merkittäviä pysyviä tuloja (440 000 euroa vuodessa) on tulossa korosta, jota Paimion Vesihuolto Oy maksaa lainastaan kaupungille.

Tilanne on sikäli erikoisen, että vesihuoltoyritys on kaupungin omistama ja vasta hiljattain yhtiöitetty. Mistä nämä korkotulot oikein tulevat ja maksaa kaupunki itse niitä itselleen?

Silloinkin, kun vesilaitos oli vielä kaupungin omaa toimintaa mutta laskennallisesti eriytetty taseyksikkö, kaupungin sisällä maksettiin vesilaitoksesta peruspääoman korkoa. Silloin kyseessä oli selkeästi sisäinen erä, jolloin raha ei oikeasti liikkunut mihinkään. Nyt raha liikkuu todella yhtiön tililtä kaupungin tilille, Paimion hallintojohtaja Jaana Hölsö

selventää. – Siinä vaiheessa, kun koko konsernin tilinpäätöstä tehdään, Paimion Vesihuolto Oy:n kaupungille maksamat korot ovat sisäinen erä, joka eliminoidaan pois. Kuntakonserniin kuuluvat kaikki kaupungin lisäksi ne yhtiöt ja organisaatiot – kuten Paimion Lämpökeskus Oy ja Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä – , joissa Paimiolla on osakepääomaa tai äänivaltaa. Paimion kaupunginjohtaja Jari Jussimäki kertoo, että kun kaupunki perusti yhtiön ja siirsi koko vesihuoltoon liittyvän omaisuuden sille, vesi- ja viemäriputkistoihin ja -laitteistoihin sijoitetun pääoman arvoksi arvioitiin lähes 30 miljoonaa euroa. Yhtiö antoi runsaan 10 miljoonan euron arvosta kaupungille osakkeita, ja lisäksi yhtiö jäi kaupungille velkaa 17 miljoonaa euroa. Tästä summasta se maksaa 2,5%:n korkoa. Kahtena ensimmäisenä vuotena korkoja ei maksettu, vaan ne pääomitettiin. Laina-aika on 20 vuotta, ja 10 ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita.

Koulunkäyntiavustajien määrää vähennetään Paimiossa

PAIMIO

Maria Kesti

”Rehtorien ja oppilashuoltohenkilöstön kannanoton mukaan koulunkäyntiavustajien määrää vähennetään ja vaihdetaan erityisopettajiksi”. Tämä teksti on vilahdellut Paimion luottamuselinten viimeaikaisissa esityslistoissa.

Ollaanko koulunkäyntiavustajia tosiaan vähentämässä?

Nämä ovat vasta periaatteellisia linjauksia ja hahmotelmia, Paimion sivistysjohtaja Jukka Talka toppuuttelee. Linjausta on tähän mennessä käytetty yhden päätöksen perusteluna: sen, että Paimioon palkataan psykiatrisen erikoissairaanhoidon sijasta, että koulunkäynninavustajia olisi lisätty.

– Ja jos joku avustaja nyt ottaa nyt lopputilin, emme kovin helpolla palkkaa uutta. Paimiossa on tällä hetkellä noin 30 koulunkäyntiavustajaa ja 2 erityisopettajaa. Kustannuksiltaan yksi erityisopettaja vastaa kahta avustajaa.

– Lapset tulevat bumerangina kouluun takaisin pilleripurkin kanssa. Koulu kokee, että he ovat sairaita ja kuuluisivat laitoshuoltoon, mutta sairaanhoito painottuu avohoitoon, Talka kuvailee.

Sosiaalipuoli levittää Paimiossa käsiään, sillä näiden lasten ongelmat ovat lääketieteellisiä eivätkä kuulu sosiaalipuolellekaan. Jotta lapset eivät jäisi heitteille, kaupunki on useimmiten hankkinut kalliin laitostai perhesijoituksen, vaikka se ei useimmiten ole näille lapsille oikea paikka.

Paimiossa on saatu opetusministeriön hankerahaa uusien koulunkäyntiavustajien palkkaamiseksi erityisen vaatimaan erityisopetukseen. Paimion ja Sauvon rehtorien ja oppilashuoltohenkilöstön kokouksessa keväällä oltiin kuitenkin sitä mieltä, että koulunkäyntiavustajien ammattitaito ei riitä va-

– Olin itse hiukan yllättyneet siitä, että keväällä kartoitettiin koulunkäyntiavustajiin ja oppilashuoltoon liittyviä asioita, yksikään rehtori ei halunnut lisätä avustajia. Kaikki halusivat yksimielisesti miettiä toimintatapoja uusiksi. Avustajien lisääminen ei vaativassa erityisopetuksessa ole se oikea lääke.

Nyt Paimiossa pyritään järjestämään vaativaa erityisopetusta, joka on koulun ja sairaanhoidon välimaastossa.

– Olin itse hiukan yllättyneet siitä, että keväällä kartoitettiin koulunkäyntiavustajiin ja oppilashuoltoon liittyviä asioita, yksikään rehtori ei halunnut lisätä avustajia. Kaikki halusivat yksimielisesti miettiä toimintatapoja uusiksi. Avustajien lisääminen ei vaativassa erityisopetuksessa ole se oikea lääke.

Nyt Paimiossa pyritään järjestämään vaativaa erityisopetusta, joka on koulun ja sairaanhoidon välimaastossa.

Vähemmän laitossijoituksia

Millaisia tilanteita ei voi jättää koulunkäyntiavustajille?

– Oppilas ei esimerkiksi jaksaa olla koulussa kuin pari tuntia päivässä. Ovet täytyy pitää lukossa, jotta hän ei karkaa. Lapsella on vakavia psyykkisiä häiriöitä, Talka luettelee.

Hän toteaa myös, että tietenkään psykiatrisen sairaanhoitajan avulla ei saa kaikkea ratkaistua. Tarkoitus kuitenkin on, että ainakin osa nyt laitossijoituksessa olevista lapsista voisi siirtyä kotiin ja käydä koulua kotoa käsin.